

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้โลกเราแคบลง การสื่อสารคมนาคมกระทำได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาคของรัฐบาลและเอกชน ได้เริ่มนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ เทคโนโลยีที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อย่างหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อช่วยการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้เป็นเวลาสั้นๆ ครั้งในหนึ่งวินาที คำนวณได้ละเอียดเที่ยงตรงและทำงานติดต่อกันได้ นอกจากนั้นยังจำเรื่องที่บอกให้ทราบและพร้อมที่จะนำเสนอเมื่อต้องการคอมพิวเตอร์จึงถูกนำมาใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในด้านการบริหาร การบริการด้านวิชาการ ตลอดจนการสื่อสาร ซึ่งมีเป็นเครือข่ายถึงระดับนานาชาติ (Internet)

การส่งเสริมการเกษตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้ของบุคคลต่อบุคคลเป็นการนำเอาผลการค้นคว้าทดลองและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไปสู่ไร่นาเร็วที่สุดที่จะเร็วได้ โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบโดยตรง มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบหน้าที่ดังกล่าว และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกตำบลในประเทศไทย การที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะต้องทำงานอยู่ในชนบท ซึ่งมีงานอื่น ๆ ที่มาเกี่ยวข้องมากมาย ความรู้เฉพาะเรื่องของการส่งเสริมการเกษตรเพียงอย่างเดียว จะทำให้การส่งเสริมขาดประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงควรจะต้องมีความรู้ทั้งในเรื่องของการสหกรณ์ ธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร ตลาดสินค้าเกษตรกรรม และเรื่องอื่นๆ อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม

รัฐบาลเองก็ตระหนักดี ถึงความสำคัญของการส่งข่าวสารที่รวดเร็วและทันการณ์ จึงมีมติอนุมัติตามแผนและมาตรการ เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานของรัฐตามข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ เมื่อเดือนเมษายน 2537 โดยสาระสำคัญในมติดังกล่าว เห็นชอบในแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานราชการ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 (ปัจจุบัน-2538) การมีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทั่วไป

ช่วงที่ 2 (ปัจจุบัน-2539) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์

- ช่วงที่ 3 (2537-2540) การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ช่วงที่ 4 (จาก 2540) การใช้คอมพิวเตอร์เต็มรูปแบบ

จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ถึงสภาพการใช้คอมพิวเตอร์และความคิดเห็นต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในงานส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบัน ว่ามีการเทคโนโลยีชนิดนี้มาใช้ประโยชน์ในด้านไหนบ้าง และจะสามารถนำไปใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ได้อย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปบางประการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
2. เพื่อศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการส่งเสริมการเกษตร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ ในระดับสำนักงานเกษตรจังหวัด 75 แห่ง โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงานเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูล และกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1.3.1 สภาพทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่มาของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 1.3.2 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร แยกเป็น
 - 1). สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงานเกษตรจังหวัด
 - 2). สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร
- 1.3.3 ความคิดเห็นต่อการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร แยกเป็น
 - 1) ความคิดเห็นต่อการใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงานเกษตรจังหวัด
 - 2) ความคิดเห็นต่อการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร
- 1.3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ หรือสภาพที่มีอยู่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง หัวหน้าฝ่ายแผนงานในสำนักงานส่งเสริมการเกษตรจังหวัด หรือตัวแทนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

สารสนเทศ หมายถึงข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลแล้ว และสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ทันทีตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย ส่วนนำเข้า(input) ส่วนประมวลผล (processer) และ ส่วนผลลัพธ์ (output)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัย ทำให้ทราบถึงสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัดในปัจจุบัน ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งสามารถใช้วางแผนพัฒนาการใช้ระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อการส่งเสริม การเกษตรอันจะส่งผลต่อเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการส่งเสริมการเกษตรต่อไป